

ERMENİ MALVARLIĞINA EL KONULMA İDDİASININ ÇÖKÜŞÜ

03.09.2019

EkoHaber (03 Eylül 2019)

Mevci Ergün

Ermeni asıllı bazı Amerika Birleşik Devletleri (ABD) vatandaşları tarafından (Kısaca 'davacı'), Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve T.C. Merkez Bankası ile Ziraat Bankası (Kısaca 'davalı') aleyhine Amerika Birleşik Devletleri Kalifornia Eyaleti Bölge İdare Mahkemesinde açılan iki ayrı tazminat davasının yapılan yargılaması sonucunda red kararları alınmıştır. Alınan duyumlar, hüküm gerekçesinin açılan davanın hukuki değil, siyasi içerikte olduğu yolundadır.

Bu davalarda, davalı tarafın savunma sebeplerinden biri, ABD iç hukukunda yürürlükte olan 1976 tarihli 'Yabancı Egemen Bağışlıkları Yasası'nda öngörülen, egemen bağışlılık ilkesinin temel alınması gerektiğidir. Söz konusu davalarda aşağıda belirtilen tarihi ve hukuki gerekçeye savunmada yer verilip verilmediği önemli bulunmaktadır. İnancımız yer verildiği olsa da, tekrar niteliğinde hatırlatmakta yarar görmekteyiz.

Osmanlı Devleti'nin seferberlik ilan ettiği 2 Ağustos 1914'ten savaşa girdiği 11 Ekim 1914'e kadar Ermeniler Osmanlı ülkesi içerisinde ve dışında yıkıcı faaliyetlerini artırdılar. Yurtdışındaki büro ve dernekler aracılığıyla gönüllü birlikleri oluşturup bunların Fransa ve Rusya saflarında cepheye sevklerini sağladılar. Osmanlı ülkesi içinde de uygun ortam doğduğunda harekete geçmek için hazırlıklarını sürdürdüler. Rusya'nın Osmanlı sınırlarından içeri girmesi üzerine de faaliyete geçtiler. Çetecilik ve isyan hareketleri ile Rus ordusuna yardımcı oldular. Osmanlı ordusundaki görevli Ermeniler de kaçarak çetelere katılıyordu (Bunlar bir süre sonra silahtan tecrit edilerek iş taburlarına aktarıldılar).

Osmanlı Meclisi mebusanındaki üç Ermeni mebus (Erzurum mebusu Karakırı Pastırmacıyan- Garo takma adıyla), (Kozan mebusu Hamparsum Boyacıyan-Murat takma adıyla), (Van mebusu Vahan Papazıyan) cepheye koşarak, Türklere karşı savaşılan çetelerin başına geçtiler. Van'da çıkan Ermeni ayaklanması, kentin Rusların eline geçmesine yol açtı. Van'daki ayaklanma Muş'a sıçradı. Osmanlı Ermenileri, kendi devletleri ile savaş durumuna girmişlerdi.

Bu durum karşısında Osmanlı hükümeti 'tehcir' kararını almak zorunda kaldı (Mayıs 1915). Kısaca 'tehcir kanunu' denilen 'Vakti-i Seferde İcraat-ı Hükümete Karşı Gelenler İçin Cihet-i Askeriyece İttihaz Olunacak Tedabir Hakkında Kanun-ı Muvakkat' gereğince Ermeniler savaş bölgesinden alınarak Diyarbakır'ın güneyine, Fırat vadisine ve Urfa yöresine yerleştirildiler (Dahiliye nezaretinin sadarete verdiği 7 Aralık 1916 tarihli raporda 702.900 kadar nüfusun göç ettirildiği kayıtlıdır). Osmanlı hükümeti, göç ettirmenin uygulanması sırasında can ve mal güvenliğinin sağlanması üzerinde önemle durdu ve gerekli önlemlerin alınması için sürekli talimat verdi. Bu konuda gerekli özeni göstermeyenlerle suç işleyenler tutuklanarak mahkemelere sevk edildi (1379 kişi), bunların

bir bölümü idam da dahil olmak üzere, çeşitli cezalara çarptırıldı. Ancak, salgın hastalı, iklim koşulları, yolculuğun meşakkati, savaş koşullarında bulunulmasından kaynaklanan önlem yetersizliği yüzünden vuku bulan olaylar ya da bazı idare adamlarının yasa dışı davranışları nedeniyle Ermenilerin bir bölümü tehcir uygulaması sırasında öldü (Büyük Larousse ve Ansiklopedisi C.20,İstanbul 1986,s.3785).

Söz konusu tarihi olaylar, bazı Ermeni çevrelerince tek yanlı olarak düzmece, yalan ve sahtecilik üzerine kurulmuş bir algı ile 'soykırım' olarak yıllarca ileri sürülmüş ve bazı devletler tarafından Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne karşı haksız itham ve uygulamalara zemin hazırlanmıştır.

Duraksama konusu olmasa gerek, 'yalancının mumu yatsıya kadar yanar' deyimini bu konuda da isabetini göstermiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi, Sayın Doğu Perinçek'in 1915 olaylarına ilişkin Ermeni iddiaları hakkındaki açıklamaları nedeniyle İsviçre'de hürriyeti bağlayıcı ceza alması konusunda verilen ihlal kararıyla ilgili bu ülkenin yaptığı itiraz başvurusunu 7'ye karşı 10 oyla ve oy çokluğuyla aldığı kararla reddetti. Bu kararın gerekçesi, İsviçre'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ifade özgürlüğü ile ilgili 10. maddesini ihlal etmesi olgusuna dayanmaktadır. Söz konusu davanın yargılamasının maddi hukuk dışında hukuki sebebinin ispatında dayanılan vakıalar ise, 'soykırım' olmadığının tespitine ilişkindir.

Sonuçta, 'soykırım' ve 'malvarlıklarına el konulduğu' yalanlarına can yeleği gibi sarılanlar, adaletin gerçekliği denizinde girdaba yakalanmışlardır.

Yürekten esenlikler ve en içten
saygılarımızı sunarız.

http://www.ekohaber.com.tr/ekohaber-dr-mevci-ergun-03-09-2019-yazisi-yazi_id-32437.html

Kaynak/Source: